

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 46 0 Rs 076835 17 Spp
Sarajevo, 22.01.2018. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Bugojnu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 18.12.2017. godine, na osnovu odredbe člana 61c. stav (1) Zakona o parničnom postupku¹, te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta², u sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 22.01.2018. godine, donio je slijedeću:

ODLUKU

Odbacuje se kao nepoptun zahtjev Općinskog suda u Bugojnu za rješavanje spornih pravnih pitanja u predmetu broj 46 0 Rs 076835 17 Rs od 18.12.2017, koja glase:

„1) da li je diskriminirajuća nezakonita praksa državnih organa i institucija sa područja Federacije BiH, koji prilikom raspisivanja konkursa za prijem zaposlenika od kandidata zahtijevaju da uz prijavu na konkurs, između ostalog, dostave i uvjerenje o nevođenju krivičnog postupka i izjavu, a nisu obuhvaćeni odredbom člana IX. 1. Ustava BiH,

2) da li postoji diskriminacija podataka na konkurs za prijem pripravnika i volontera na praksu u državne organe i institucije za područje Federacije BiH, u situaciji kada se izbor kandidata vrši primjenom nepreciznih metoda kao što su pismeno i usmeno testiranje znanja kandidata ili intervju, a ne primjenjuje se relevantni važeći propis kojim su određeni fiksni, precizni i objektivni kriteriji propisani Pravilnikom o jedinstvenom kriteriju postupka izbora i prijema pripravnika sa visokom stručnom spremom u organe državne službe Federacije BiH,

3) da li postoji kršenje načela jednake plaćenosti, imajući u vidu činjenicu da pripravnici i volonteri u odnosu na pripravnike obavljaju apsolutno identične poslove i imaju istu stručnu spremu, dok u pogledu radnopravnog statusa, pripadajućih prava i nivoa plaćenosti imaju dijametralno različit status i tretman,

4) da li postoji diskriminacija i povreda ustavnog prava na djelotvoran pravni lijek u vidu nezakonitog i nepravilnog odbacivanja žalbe i oglašavanja nenadležnosti od strane Odbora državne službe za žalbu F BiH, povodom drugostepenog odlučivanja o različitim

¹ „Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14

nezakonitostima i nepravilnostima počinjenim tokom provođenja konkursnih procedura za prijem pripravnika i pripravnika volontera na praksu u državne organe i institucije na području F BiH“.

O b r a z l o ž e n j e

Ovaj sud je dana 18.12.2017. godine zaprimio zahtjev Općinskog suda u Bugojnu za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu odredbe člana 61a. Zakona o parničnom postupku, uz koji je dostavio i spis tog suda broj 46 0 Rs 076835 17 Rs.

Postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja je pokrenut na prijedlog tužitelja, a kao razlog suda za podnošenje zahtjeva, se navodi činjenica da se pred istim sudom vodi još jedan parnični postupak, po tužbi istog tužitelja, u kojem je također podnesen zahtjev za rješavanje spornih pravnih pitanja, koja su ista ili slična kao u ovom slučaju, te da su neka od postavljenih pravnih pitanja sporna (ne navodi se koja) a od značaja su za odlučivanje u ovom predmetu, kao i drugim predmetima radi utvrđivanja diskriminacije u provođenju konkursne procedure.

Iz stanja u spisu prvostepenog suda proizlazi da je tom sudu dana 05.05.2017. godine podnesena je tužba tužitelja Hadžić Arnena protiv tuženih: 1. Srednjobosanski Kanton, koga zastupa Kantonalno javno pravobranilaštvo i 2. Odbor državne službe za žalbe Federacije BiH, radi utvrđivanja nezakonitog i nepravilnog provođenja konkursne procedure za prijem pripravnika na praksu kod Općinskog suda u Jajcu, na osnovu raspisanog javnog konkursa, broj 128 0 Su 021836 16 Su od 24.06.2016. godine. U tužbi se navodi da se tužitelj javio na javni konkurs za prijem sudskog pripravnika na određeno vrijeme (dvije godine, jedan izvršitelj), kojim konkursom je traženo da se uz prijavu dostavi i uvjerenje o nevođenju krivičnog postupka, te izjava da kandidat nije obuhvaćen odredbom člana 9.1. Ustava BiH. Tužitelj dalje navodi da mu je prijava neosnovano i neopravdano odbačena zato što je podnio neovjerenu kopiju navedenog uvjerenja, iako je uz prijavu priložio i mišljenje Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka BiH, te da mu uz obavijest o odbacivanju prijave nije dostavljena rang lista svih kandidata koji su aplicirali na poziciju pripravnika, čime je prekršeno načelo zakonitosti, objektivnosti i transparentnosti u provođenju konkursne procedure, i da mu je povrijeđeno pravo na djelotvoran pravni lijek od strane drugotuženog, koji je odbacio njegovu žalbu oglasivši se nenadležnim. Svi razlozi tužitelja su opširno obrazloženi u tužbi, u kojoj su postavljena tri alternativna tužbena zahtjeva i jedan supsidijarni tužbeni zahtjev.

Odredbom člana 61a. stav (1) ZPP propisano je da ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja.

Odredbom člana 61b. stav (1) ZPP propisano je da zahtjev treba sadržavati kratak prikaz utvrđenog stanja u konkretnoj pravnoj stvari, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih se sud obraća sa zahtjevom za rješavanje spornog pravnog pitanja, a sud je dužan da uz zahtjev priloži i sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja.

Odredbom člana 61c. stav (1) ZPP propisano je da će Vrhovni sud Federacije odbaciti nepotpun ili nedozvoljen zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja.

U konkretnom slučaju, prvostepeni sud je u svom dopisu izložio kratak prikaz sadržaja tužbe, odgovora na tužbu tuženih, navode stranaka o spornom pravnom pitanju i razloge zbog kojih je sud pokrenuo postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja, ali nije dao sopstveno tumačenje spornog pravnog pitanja.

Pored toga, iz načina na koji su postavljena pitanja, može se zaključiti da se od Vrhovnog suda Federacije u ovom slučaju traži, ne da odgovori na sporna pitanja u vezi sa pravim značenjem pravne norme, u cilju otklanjanja dileme koju u vezi sa njenom primjenom ima prvostepeni sud, nego da ovaj sud primjenom relevantnih pravnih propisa riješi predmetni spor, prije nego što su nižestepeni sudovi utvrdili činjenično stanje i donijeli svoje odluke. To, međutim, nije svrha instituta rješavanja spornog pravnog pitanja, koji je u naš procesni zakon uveden u cilju osiguranja vladavine prava odnosno pravne sigurnosti, putem ujednačavanja sudske prakse i jačanja efikasnosti sudske zaštite, dozvoljavanjem da sud trećeg stepena intervenira u fazi prvostepenog postupka, na način da izuzetno, u slučaju kada u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav prema pravnom pitanju koje prvostepeni sud smatra spornim, rješava to pitanje po pravilima postupka za usvajanje pravnih stavova.

Budući da u konkretnom slučaju nisu ispunjene procesne pretpostavke za rješavanje spornog pravnog pitanja, jer se pred prvostepenim sudom vode samo dva predmeta u kojim postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju, a prvostepeni sud uz zahtjev nije priložio i sopstveno tumačenje spornih pravnih pitanja, niti se uopšte izjasnio da li, i zbog čega ista smatra spornim, valjalo je primjenom odredbe člana 61c. stav (1) u vezi sa članom 61a. stav 1. ZPP odlučiti kao u izreci ove odluke.

Predsjednica Građanskog odjeljenja
Zdravka Grebo-Jevtić, s.r.